

ORDIN nr. 3.106 din 9 februarie 2022

privind aprobarea

Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație

- În conformitate cu prevederile art. 120, 130, 137, 138, 140, 143, 145, 146, 152 și 157 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,
- în baza Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare,
- a Hotărârii Guvernului nr. 404/2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat,
- având în vedere prevederile Legii nr. 60/2000 privind dreptul absolvenților învățământului superior particular de a susține examenul de finalizare a studiilor la instituții de învățământ superior de stat acreditate,
- în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 4.156/2020 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind regimul actelor de studii și al documentelor universitare în sistemul de învățământ superior,
- în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Articolul 1

Se aprobă Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Articolul 2

Prevederile prezentului ordin vor fi duse la îndeplinire de către Direcția generală învățământ universitar și instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu să organizeze activități de învățământ superior, potrivit legii.

Articolul 3

La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6.125/2016 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 4 ianuarie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Articolul 4

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,**

Nr. 3.106.

METODOLOGIE-CADRU
de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație

Capitolul I
Dispoziții generale

Articolul 1

Examenele de licență/diplomă și disertație se organizează și se desfășoară numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, pe baza unui regulament propriu aprobat de senatul universitar și publicat pe site-ul web al instituției de învățământ superior.

Articolul 2

Regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea examenelor de licență/diplomă și disertație, denumit în continuare regulament propriu, se elaborează în conformitate cu prezenta metodologie-cadru, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Capitolul II
Organizarea și desfășurarea examenului de licență/diploma

Articolul 3

Programele de studii universitare de licență organizate în baza Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, se finalizează cu examen de licență pentru ciclul de studii universitare de licență sau examen de diplomă pentru învățământul universitar de licență din domeniul științelor ingineresti, denumit în continuare examen de licență/diplomă, conform prevederilor art. 143 alin. (1) lit. a) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 4

(1) Programele de studii universitare organizate în baza Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se finalizează:

- a)** cu examen de licență/diplomă, pentru studiile în învățământul universitar de lungă durată;
 - b)** cu examen de absolvire, pentru studiile în învățământul universitar de scurtă durată.
- (2) Instituțiile de învățământ superior acreditate care organizează și desfășoară examene de finalizare a studiilor organizate în baza Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăd în regulamentul propriu un capitol distinct privind organizarea și desfășurarea acestor examene, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Articolul 5

(1) În situațiile prevăzute de Legea nr. 60/2000 privind dreptul absolvenților învățământului superior particular de a susține examenul de finalizare a studiilor la instituții de învățământ superior de stat acreditate, susținerea examenului de licență/diplomă este condiționată de promovarea de către absolvenți a unui examen de selecție.

(2) Examenul de selecție se organizează și se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în care se va susține ulterior și examenul de licență/diplomă.

(3) Examenul de selecție promovat este recunoscut în toate sesiunile ulterioare de examene de licență/diplomă, dar numai în cadrul instituției la care a fost susținut și promovat.

(4) Instituțiile de învățământ superior acreditate care organizează și desfășoară examen de selecție prevăd în regulamentul propriu un capitol distinct privind organizarea și desfășurarea examenului de selecție, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(5) Pentru situațiile prevăzute la art. 361 alin. (4) și (5) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, respectiv pentru studenții și absolvenții care au fost înmatriculați la specializările/programele de studii care nu au fost autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate și care și-au încetat procesul didactic se aplică dispozițiile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.952/2012 pentru reglementarea unor măsuri privind finalizarea studiilor în învățământul superior pentru situațiile prevăzute la art. 361 alin. (4) și (5) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

Articolul 6

Pot susține examen de licență/diplomă:

- a)** absolvenții de învățământ superior ai programelor de studii/specializărilor acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu existente, lichidate sau intrate în lichidare;
- b)** absolvenții care au promovat examenul de selecție, potrivit prevederilor art. 5.

Articolul 7

(1) Instituțiile de învățământ superior acreditate organizează și desfășoară examen de licență/diplomă la:

- a)** programe de studii universitare de licență/specializări acreditate în condițiile legii;
- b)** programe de studii universitare de licență/specializări autorizate să funcționeze provizoriu, pentru care au, în același domeniu de licență, programe de studii universitare de licență/specializări acreditate.

(2) În situația în care, la nivel național, într-un domeniu de licență există numai programe de studii universitare de licență/specializări autorizate să funcționeze provizoriu, absolvenții acestor programe susțin examenul de licență/diplomă la instituții de învățământ superior acreditate care au programe de studii universitare de licență/specializări acreditate similare, stabilite de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

(3) În situații excepționale, temeinic argumentate, o instituție de învățământ superior acreditată poate organiza examene de finalizare a studiilor universitare la specializări autorizate să funcționeze provizoriu unice în domeniul de licență din cadrul instituției respective, cu avizul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

Articolul 8

(1) O instituție de învățământ superior acreditată organizează și desfășoară examen de licență/diplomă pentru absolvenții proprii.

(2) O instituție de învățământ superior acreditată poate organiza examen de licență/diplomă pentru absolvenții altor instituții de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu la programe de studii universitare de licență care există în structura instituției organizatoare, în condițiile prevăzute de regulamentul propriu, cu respectarea prevederilor legale.

(3) Instituțiile de învățământ superior acreditate care organizează și desfășoară examen de licență/diplomă pentru absolvenții altor instituții de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu prevăd în regulamentul propriu un capitol distinct privind organizarea și desfășurarea acestor examene, inclusiv precizarea modalității acoperirii cheltuielilor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Articolul 9

(1) Absolvenții programelor de studii/specializărilor autorizate provizoriu sau acreditate lichidate, care nu mai funcționează la nivel național și care nu au susținut sau nu au promovat examenele de finalizare a studiilor, pot susține examenul de licență/diplomă la instituții de învățământ superior acreditate care au programe de studii universitare de licență/specializări acreditate similare, stabilite de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

(2) Absolvenții programelor de studii/specializărilor autorizate provizoriu sau acreditate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate/autorizate să funcționeze provizoriu intrate în lichidare sau lichidate, care nu au susținut sau nu au promovat examenele de finalizare

a studiilor, pot susține examenul de licență/diplomă la instituții de învățământ superior acreditate care au aceste programe de studii universitare de licență/specializări acreditate.

(3) Instituțiile de învățământ superior acreditate, aflate în monitorizare specială, pot organiza examene de finalizare a studiilor pentru absolvenții proprii numai în cazul în care nu sunt emise reglementări restrictive în acest sens.(4) Instituțiile de învățământ superior acreditate, intrate în lichidare, pot organiza examene de finalizare a studiilor pentru absolvenții proprii, în condițiile legii, până la finalizarea studiilor ultimei promoții înmatriculate înainte de intrarea în lichidare.

Articolul 10

Absolvenții programelor de studii universitare de licență/specializărilor menționate la art. 7 se înscriu și susțin examenul de licență/diplomă la instituția pe care au absolvit-o, în conformitate cu prevederile regulamentului propriu.

Articolul 11

Absolvenții unei instituții de învățământ superior acreditate se pot înscrie și pot susține examenul de licență/diplomă la o altă instituție de învățământ superior acreditată, cu aprobarea senatelor universitare ale celor două instituții de învățământ superior, după avizul favorabil al consiliilor de administrație.

Articolul 12

(1) Absolvenții care provin din instituții de învățământ superior autorizate provizoriu susțin examenul de licență/diplomă în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, care școlarizează programe identice sau similare, în baza unui protocol încheiat între cele două instituții de învățământ superior, cu aprobarea senatelor universitare, după avizul favorabil al consiliilor de administrație. Programele de studii „similare“ sunt stabilite de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

(2) Înscrierea absolvenților pentru examenul de licență/diplomă se realizează de către instituția de învățământ superior în care au urmat studiile, în baza protocolului încheiat între cele două instituții de învățământ superior, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Articolul 13

(1) Examenul de licență/diplomă constă din 1 sau 2 probe, stabilite de către senatul universitar, după cum urmează:

- a) proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate;
- b) proba de prezentare și susținere a lucrării de licență/proiectului de diplomă.

(2) Regulamentul propriu al fiecărei instituții de învățământ superior acreditate va preciza, în funcție de specificul fiecărui program, numărul probelor și modul de susținere a acestora (oral, scris, probă practică).

(3) Probele menționate la alin. (1) pentru examenul de licență/diplomă se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei/comisiilor de examen specifice fiecărei probe și a examenatului.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), pe perioada instituirii stării de alertă, necesitate sau de urgență, în baza autonomiei universitare, cu respectarea calității actului didactic și cu asumarea răspunderii publice, probele menționate la alin. (1) pentru examenul de licență/diplomă se pot desfășura și online, în baza unei proceduri aprobate de către senatul universitar, cu condiția ca universitatea să dispună de o platformă electronică adecvată. Susținerea în varianta online trebuie să fie înregistrată integral, pentru fiecare absolvent în parte, și arhivată la nivelul facultății.

(5) Prezentarea și susținerea lucrării de licență/proiectului de diplomă sunt publice.

(6) Tematica și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior.

Articolul 14

(1) În învățământul superior medico-farmaceutic uman, prima probă din cadrul examenului de licență se constituie dintr-o componentă națională și, după caz, o componentă specifică.

(2) Componenta națională se realizează sub formă de lucrare scrisă din tematica și din bibliografia anunțate de către comisia de organizare, care va fi formată din specialiști desemnați de conducerile universităților de medicină și farmacie acreditate.

Articolul 15

- (1) Media de promovare a examenului de licență/diplomă trebuie să fie cel puțin 6,00.
- (2) Notele acordate de membrii comisiei de examen sunt numere întregi de la 1 la 10.
- (3) Nota de promovare pentru fiecare probă a examenului de licență trebuie să fie cel puțin 5,00, indiferent de numărul probelor.
- (4) Media probei/probelor, calculată ca medie aritmetică a notelor acordate exclusiv de membrii comisiei de examen, se determină cu două zecimale, fără rotunjire.
- (5) Media examenului de licență/diplomă se calculează cu două zecimale, fără rotunjire, exclusiv în baza mediei probei/probelor.
- (6) Componenta comisiilor pentru examenele de licență/diplomă și a comisiilor pentru soluționarea contestațiilor, precum și numărul membrilor acestora nu se modifică pe durata examenelor de finalizare a studiilor.
- (7) Deliberarea comisiilor cu privire la stabilirea rezultatelor examenului de licență/diplomă nu este publică.
- (8) Luarea deciziilor în cadrul comisiei este reglementată prin regulamentul propriu.
- (9) Rezultatele fiecărei probe se comunică prin afișare, în termen de cel mult 48 de ore de la data susținerii acesteia, la avizierul facultății organizatoare și pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Capitolul III

Organizarea și desfășurarea examenului de disertație

Articolul 16

Programele de studii universitare de master, organizate în baza Legii nr. 288/2004, cu modificările și completările ulterioare, se finalizează cu examen de disertație.

Articolul 17

O instituție de învățământ superior acreditată organizează și desfășoară examen de disertație numai pentru absolvenții proprii, din promoția curentă și din promoțiile anterioare, atât de la studiile universitare de master, cât și de la studiile postuniversitare de master organizate în baza Legii nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 18

- (1) Examenul de disertație constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație.
- (2) Susținerea lucrării de disertație este publică și se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.
- (3) Prin derogare de la prevederile [alin. \(2\)](#), pe perioada instituirii stării de alertă, necesitate sau de urgență, în baza autonomiei universitare, cu respectarea calității actului didactic și cu asumarea răspunderii publice, susținerea lucrării de disertație se poate desfășura și online, în baza unei proceduri aprobate de către senatul universitar, cu condiția ca universitatea să dispună de o platformă electronică adecvată. Susținerea în varianta online trebuie să fie înregistrată integral, pentru fiecare absolvent în parte, și arhivată la nivelul facultății.
- (4) Notele acordate de membrii comisiei de examen sunt numere întregi de la 1 la 10.
- (5) Media de promovare a examenului de disertație trebuie să fie cel puțin 6,00.
- (6) Media examenului de disertație se calculează cu două zecimale, fără rotunjire, exclusiv pe baza notelor acordate de către membrii comisiei de examen.
- (7) Componenta comisiilor pentru examenele de disertație și a comisiilor pentru soluționarea contestațiilor, precum și numărul membrilor acestora nu se modifică pe durata examenelor de finalizare a studiilor.

(8) Deliberarea comisiilor cu privire la stabilirea rezultatelor examenului de disertație nu este publică.

(9) Luarea deciziilor în cadrul comisiei este reglementată prin regulamentul propriu.

(10) Rezultatele se comunică prin afișare, în termen de cel mult 48 de ore de la data susținerii, la avizierul facultății organizatoare și pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Capitolul IV **Dispoziții finale**

Articolul 19

(1) Pentru un program de studii universitare/specializare, examenul de finalizare a studiilor se organizează și se desfășoară în aceleași condiții pentru toți absolvenții, numai în cadrul instituției de învățământ superior care organizează examenul de finalizare a studiilor, indiferent de forma de învățământ parcursă sau de instituția de învățământ superior absolvită.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru situații deosebite, temeinic motivate, instituția organizatoare poate desfășura susținerea examenelor de licență în locațiile aparținând instituțiilor de învățământ superior de unde provin candidații, în baza unui protocol încheiat între cele două instituții de învățământ superior, numai cu aprobarea Ministerului Educației.

Articolul 20

(1) Înscrierea candidaților pentru examenul de finalizare a studiilor se realizează la sediile instituțiilor de învățământ superior, conform calendarului aprobat prin regulamentul propriu de finalizare a studiilor.

(2) Din componența dosarului de examen, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 179/2017, cu completările ulterioare, se elimină cerința de depunere a copiilor legalizate ale documentelor, înlocuindu-se cu certificarea conformității cu originalul de către persoana care are atribuții desemnate în acest sens. Prin excepție, pe perioada instituirii stării de alertă, de necesitate sau de urgență, în baza autonomiei universitare, se poate realiza înscrierea online prin încărcarea documentelor de către studenți, cu asumarea responsabilității de către aceștia cu privire la autenticitatea și corespondența dintre documentele digitale/scanate și cele originale.

Articolul 21

Examenele de finalizare a studiilor se pot organiza, de regulă, în trei sesiuni, în perioadele stabilite de senatele instituției organizatoare, din care două sesiuni în anul universitar curent și o sesiune în luna februarie a anului universitar următor.

Articolul 22

(1) Modalitatea de desemnare și componența comisiilor pentru examenele de licență/diplomă și disertație și a comisiilor pentru soluționarea contestațiilor se stabilesc prin regulamentul propriu.

(2) Membrii comisiilor pentru examene și ai comisiilor pentru analiza și soluționarea contestațiilor nu se pot afla cu cei examinați sau între ei în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, conform legii.

(3) Componența comisiilor pentru examenele de licență/diplomă și disertație și a comisiilor pentru soluționarea contestațiilor se publică pe site-ul web al instituției.

(4) Conducerea instituției organizatoare și comisiile de examen poartă întreaga responsabilitate pentru organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor.

Articolul 23

(1) Contestațiile se depun și se rezolvă conform regulamentului propriu, exclusiv la nivelul instituției de învățământ superior care a organizat examene de licență/diplomă și disertație.

- (2) Deciziile comisiilor de analiză și soluționare a contestațiilor sunt definitive.
- (3) Rezultatele obținute la probele orale, de aptitudini sportive sau artistice nu pot fi contestate.

Articolul 24

Regulamentul propriu cuprinde prevederi exprese privind măsurile luate de instituțiile organizatoare pentru asigurarea originalității conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și prevederi exprese privind interzicerea comercializării de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă sau de disertație.

Articolul 25

Diplomele pentru absolvenții care au promovat examenul de finalizare a studiilor se eliberează gratuit, de către instituția organizatoare, în termen de cel mult 12 luni de la data promovării.

Articolul 26

(1) Până la eliberarea diplomei, dar nu mai mult de 12 luni de la data promovării, absolvenții care au promovat examenul de finalizare a studiilor primesc adeverințe privind finalizarea studiilor.

(2) Adeverința privind finalizarea studiilor conferă titularului aceleași drepturi legale ca și actul de studii și este necesar să conțină funcția, numele, prenumele și semnătura persoanelor din instituție aflate în funcție la data completării (rector, secretar-șef universitate, decan, secretar-șef facultate), sigiliul instituției, precum și următoarele informații:

- a)** domeniul de studii universitare;
- b)** programul de studii/specializarea;
- c)** perioada de studii;
- d)** media anilor de studii;
- e)** media examenului de finalizare a studiilor;
- f)** statutul de acreditare/autorizare de funcționare provizorie, forma de învățământ, limba de predare, locația geografică, numărul de credite și actul normativ care le stabilește (hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului, după caz);
- g)** numărul ordinului de ministru/scrișorii de acceptare/ aprobării de școlarizare/atestatului de recunoaștere a studiilor - pentru studenții străini.

(3) Absolvenților li se eliberează, de regulă, o singură adeverință de finalizare a studiilor. În cazul pierderii sau distrugerii, la cerere, se eliberează o nouă adeverință, cu un nou număr de înregistrare, al cărei termen de valabilitate se încadrează în perioada de maximum 12 luni calculată de la promovarea examenului de finalizare a studiilor.

(4) Absolvenții care nu au susținut sau nu au promovat examenul de finalizare a studiilor primesc, la cerere, o adeverință privind absolvirea fără examen de finalizare a studiilor. Această adeverință este întocmită și eliberată de instituția de învățământ superior absolvită și cuprinde următoarele elemente minimale obligatorii:

- a)** domeniul de studii universitare;
- b)** programul de studii/specializarea;
- c)** perioada de studii;
- d)** media anilor de studii;
- e)** statutul de acreditare/autorizare de funcționare provizorie, forma de învățământ, limba de predare, locația geografică, numărul de credite și actul normativ care le stabilește (hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului, după caz);
- f)** numărul ordinului de ministru/scrișorii de acceptare la studii/aprobării de școlarizare/adeverinței de recunoaștere a studiilor - pentru studenții străini;
- g)** funcția, numele, prenumele și semnătura persoanelor din instituție aflate în funcție la data completării (rector, secretar-șef universitate, decan, secretar-șef facultate) și sigiliul instituției.

(5) În cazul instituțiilor de învățământ superior desființate, suplimentul la diplomă se completează și se eliberează de către instituția de învățământ universitar acreditată care a organizat examenul de finalizare a studiilor universitare, în baza situației școlare/foii matricole cu care absolventul a fost admis să susțină examenul de finalizare a studiilor, respectiv a documentelor eliberate de către Arhivele Naționale, serviciile județene/ Serviciul Municipiului București ale/al Arhivelor Naționale sau de către instituțiile unde a fost depusă arhiva instituției desființate, după caz.

Articolul 27

Absolvenții promoțiilor anterioare se pot înscrie la examenele de finalizare a studiilor în sesiunile programate.

Articolul 28

Prezenta metodologie-cadru se aplică începând cu sesiunile de examene de finalizare a studiilor aferente promoției anului universitar 2021-2022.